

Лаура Ескивел - „Лупита обичаше да глади“

Прекарваше по цели часове отдадена на тази дейност, без признаци на изтощение. Да глади, я успокояваше. Приемаше това за най-добрата си терапия и прибягваше до нея ежедневно, дори след дълъг ден на работа. Страстта по гладенето беше навик, предаден ѝ от доня Трини, майка ѝ, която цял живот бе прала и гладила чужди дрехи. Лупита неизменно повтаряше ритуала, научен от любимата ѝ леля, започващ с хубаво поръсване на плата. Модерните парни ютии не изискваха дрехите да бъдат предварително намокряни, но за Лупита не съществуваше друг начин за гладене и да пропусне тази фаза, беше светотатство.

Този ден, когато влезе вкъщи, веднага се втурна към дъската за гладене и започна да наръсва изсъхналото пране. Ръцете ѝ трепереха като на зажадняло пиянде, което улесни задачата ѝ. Налагаше си да не мисли за убийството на Артуро Лареага, районен кмет на нейния квартал, на което бе станала пряк свидетел преди броени часове.

Навлажни дрехите и хукна към банята. Пусна душа и наточи студена вода в една кофа, в която Лаура Ескивел щедро изсипа препарат. Преди да се пъхне под душа, разгърна един найлонов плик и се отвори от миризмата, която лъхаше от напикания панталон, прибран вътре. Сложи го да кисне в кофата и влезе да се къпе. Водата я избави от натрапчивия мирис на урина, който бе просмукал тялото ѝ, но не успя да я отърве от срама, който бе сковал душата ѝ. Какво ли са помислили за нея всички, които са разбрали, че се е изпуснала? Как ли щяха да я възприемат в бъдеще? Как да ги накара да забравят жалката картинка на една дебела полицайка, щръкнала наред местопрестъплението с подмокрен панталон? Като заклет критичка, съзнаваше по-добре от всеки силата на външния вид. Най-много я огорчаваше мисълта за Иносенсио, новия шофьор на кмета. Миналата седмица така се бе старала да я забележи. И за какво? Знаеше, че вече всеки път когато я поздравява, ще се сеца за мокрия ѝ панталон. Е, определено му привлече вниманието. Макар че трябваше да признае, че той се бе държал особено грижовно с нея. Спомни си, че докато чакаше своя ред за показания, се бе отдръпнала встрани, за да не притеснява другите с миризмата си. Изведнъж видя, че Иносенсио се приближава, и се паникьоса. Последното, което искаше, бе да я подуши. Иносенсио носеше в ръка кашмирен панталон, който бе извадил от багажника на колата. Тъкмо го бе взел от химическо чистене и любезно го предложи на Лупита, за да се преобуе. И не само това, бе ѝ дал носната си Лупита обичаше да глади кърпичка, за да си избърше сълзите. Тя никога нямаше да забрави този жест на внимание. Никога. Но точно в този миг предпочиташе да не мисли за това, защото вече не можеше да съдържа бурята от емоции, която я владееше от сутринта. Бе толкова изтощена, че имаше нужда да глади. Трескаво се избърса, облече си нощницата и изтича да включи ютията.

Гладенето успокояваше мислите ѝ, връщаше ѝ здравия разум, сякаш премахването на гънки бе нейният начин да подреди света, да наложи волята си. За нея гладенето бе вид унищожение, чрез което гънката умираше, за да отстъпи място на реда – нещо, което този ден желаше повече от всякога. Нуждаеше се да напълни очите си с белота, с чистота, с неопетненост и така да докаже, че всичко е под контрол, че няма неизвестни неща, че на ъгъла на улица „Алдама“ и общината, точно срещу парка „Куитлауак“, няма кървави следи.

Такива бяха желанията на Лупита, но вместо това белите чаршафи се превърнаха в малки киноекрани, върху които започна прожекция на сцени от случилото се този следобед.

Лупита видя как пресича улицата срещу парка „Куитлауак“, в посока колата на кмета. Иносенсио, шофьорът на господин Лареага, тъкмо му отваряше вратата. Лареага

наближаваше, говорейки по телефона. Лупита се размина с мъж, който вдигна ръка за поздрав към кмета. Лареага вдигна ръка към врата си, който започна да кърви обилно. Лупита не помнеше да е чула звук от пистолет. От този миг всичко се превърна в хаос. Тя изкрещя и се опита да помогне на кмета. Станалото пред очите ѝ бе истинска мистерия. Никой не бе стрелял по него. Не беше имало експлозия. Не намериха и доказателство, че някой е използвал нож, макар че раната на сънната артерия, която бе довела до смъртта на мъжа от кръвозагуба, бе причинена от изключително остър предмет. Накратко, колкото повече се опитваше да разбере какво бе станало, толкова повече съмнения я глождеха. Колкото повече се мъчеше да забрави смаяния поглед, който бе придобил Лареага, преди да получи раната, която щеше да му отнеме живота, толкова по-силно го преживяваше и споменът ѝ причиняваше погнуса, смут, тревога, безпокойство, гняв и възмущение... Страх. Огромен страх. Лупита познаваше страха. Бе го изпитвала хиляди пъти. Подушваше го, усещаше го, предчувстваше го, без значение у себе си или у другите. Като улично куче го долавяше от метри разстояние. По походката разбираше коя жена изпитва страх от изнасилване или грабеж. Кой се страхува от дискриминация. Кой се бои от старост. Кой от бедност. Кой от отвлечане. Но за нея нямаше нищо по-очевидно от страха да не бъдеш обичан. Да не бъдеш забелязан. Да си пренебрегван. Това бе най-големият ѝ страх и сега го усещаше с пълна сила, въпреки че бе в центъра на общественото внимание от часове. Въпреки че всички я бяха разпитвали. Въпреки че бе излязла във всички емисии като главен свидетел на едно убийство, което не приличаше на такова. Въпреки че думите можеха да отведат полицията до залавянето на виновника, който не излизаше наяве. Толкова я бяха притискали да изложи своята версия за фактите, че се бе видяла принудена да изтърси нещо напосоки, само и само да не изглежда като глупачка, която нито е видяла, нито е чула нещо, и всичко това я изпълваше с нарастващ страх да не изпадне в още по-жалко положение.

Дори бе чула един репортер на „Телевиса“ да казва, по повод че се е изпуснала, че така ставало, „като правели от женките полицаи“. За какъв се мислеше този кретен? Най-лошото бе, че коментарът му я нараняваше. Огорчаваше я. Караше я да се чувства като гражданин втора ръка. Слагаше я в групата на онези, които никога нямаше да бъдат харесвани и уважавани, дори да бяха в центъра на действието. Светкавичната ѝ реакция да се притече на помощ на кмета не я спаси от това, да се превърне в обект на подигравки, понеже си е подмокрила панталона. Най-много я обиждаше споменът за насмешливия поглед на следователя при снемането на показанията, когато бе споменала, че смята за важно изчезването на една гънка от яката на ризата на кмета. Лупита усещаше, че не се е обосновала добре. Че не е успяла да аргументира значимостта на въпросната гънка, която бе забелязала сутринта, но после внезапно бе изчезнала от ризата, която кметът носеше по време на убийството. А още по-малко, че според нея тази линия трябваше да се разследва.

Чувството, че е станала за смях, я разяждаше отвътре. Усещаше, че лицето ѝ гори от някакъв вътрешен огън. Толкова ѝ беше зле, че не намираше покой дори след два часа непрестанно гладене. Съзнанието ѝ се шураше насам-натам, подобно на ютията. Лупита не го съзнаваше, но за разлика от друг път, гладенето ѝ бе грубо и непохватно. Плъзгаше несръчно ютията върху плата, той се мачкаше, което я принуждаваше отново да поръсва, за да премахне гънките. Парата, която се вдигаше от дрехите, я дразнеше и засилваше усещането ѝ за горещина. На нивото на слънчевия ѝ сплит се бе насъбрало огромно количество срам, което бушуваше неистово. Не можеше да опише какво изпитва, но приличаше на пристъп на гастрит или на паренето от киселини в хранопровода. Беше като опустошителен огън, който я караше да иска да излезе от тялото си, да се измъкне, да избяга от самата себе си, преди пламъците да я унищожат.

Усещаше, че сърцето ѝ ще изхвъркне от тупкане. Ръцете ѝ започнаха да изтръпват. От една страна, копнееше да не е част от този свят, да не е себе си, но същевременно изпитваше огромен страх от смъртта. Не ѝ достигаше въздух. Предчувстваше, че може всеки момент да изгуби контрол над ума си и да откачи тотално. Изключи ютията и я остави настрана. Трябваше спешно да облекчи поне малко болката, която чувстваше, или щеше да се пръсне от нерви.

За беда, настойникът ѝ от „Анонимните алкохолици“ не вдигаше телефона. Вече му бе оставила няколко съобщения, но напразно. Може би възползвайки се от почивния ден, бе заминал нанякъде. Имаше цял списък с колеги, на които можеше да звънне за помощ, но не намери никого. Скапани почивни дни! Скапана страна! Скапани телевизионни водещи! Скапани продажни политици! Докъде бяха стигнали, за да премахнат кмета от своите планове! Скапани наемни убийци! Скапани наркодилъри! Скапани американски наркомани! Ако не консумираха по-голямата част от дрогата, която се произвеждаше по света, нямаше да има толкова картели. Скапани наркоправителства! Ако не се нуждаеха толкова от мръсните пари, които им носеше дрогата, нямаше да има толкова убийства. Скапани подкупни законодатели, ако имаха топки да легализират продажбата на упойващи вещества, нямаше да има толкова организирана престъпност! Нито толкова амбиция по лесните пари! Нито толкова анархия, по дяволите! И скапаният Господ, който бе решил да се прави на разсеян! Лупита продължи да ругае, докато не остана никой в списъка – включително и тя. Това се дължеше на факта, че в даден момент от живота си бе стигнала дотам, че да закриля дребни наркодилъри, за да си набавя наркотици.

За миг ѝ се прииска да си купи бутилка текила, но споменът за мъртвия ѝ син я спря. Беше се заклела пред трупа му, че никога вече няма да пие, и не искаше да нарушава обещанието си. Опита се да си припомни лицето на сина си, но не успя. Образът му се размиваше. Все едно ѝ се изплъзваше. Опита се да си припомни детския му смях със същия резултат. Сякаш не го бе съхранила в паметта си. Паметта ѝ функционираше по странен начин. Бог знае на кого се подчиняваше, но не и на нея. Нещо повече, тя бе най-доброто ѝ оръжие за самонараняване. Помнеше единствено това, което я тормозеше, което я измъчваше, което я караше да се чувства най-лошата жена и майка на света. Не можеше да се сети за радостни и светли случки, без да ги свърже с други абсолютно болезнени и разрушителни. След огромно усилие успя да си припомни цвета на очите на сина си, в съзнанието ѝ изплуваха невинният му детски поглед и изражението на изненада, което бе придобил, докато тя, в алкохолно опиянение, му нанасяше удара, който ненадейно бе отнел живота му, и се преви от болка.

Врхлетя я чувство на вина, което я накара да се строполи на пода и да завие като ранено животно.

Тази вечер за първи път в живота си Лупита остави неизгладени дрехи на масата.